

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

ગુજરાત હાઈકોર્ટ, અમદાવાદ

આર/ક્રિમિનલ અપીલ નં. ૬૯૩/૨૦૦૩

મંજૂરી અને હસ્તાક્ષર માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ નિર્ઝર એસ. દેસાઈ

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ ડી. એન. રે

=====

રિપોર્ટિંગ માટે મંજૂર?	હા	ના

=====

ગુજરાત રાજ્ય

વિરુદ્ધ

ઘનાભાઈ ખીમાભાઈ અને અન્ય

=====

ઉપસ્થિતિ:

અપીલકર્તા નં. ૧ તરફથી એમ. એસ. જીરગા ઝવેરી, એ.પી.પી.

સામાવાળા/પ્રતિવાદી નં. ૧,૨ તરફથી એમ. આર. પરમ આર. બુચ (પડરપ)

=====

કોરમ:માનનીય ન્યાયમૂર્તિ નિરઝર એસ. દેસાઈ

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ ડી. એન. રે

તારીખ: ૧૮/૦૪/૨૦૨૬

ચુકાદો

(માનનીય ન્યાયમૂર્તિ ડી. એન. રે)

૧. અપીલકર્તા તરફે ફરિયાદપક્ષ અને સામાવાળા/પ્રતિવાદી નં. ૧ અને ૨ તરફે હાજર રહેલ વિદ્વાન એડવોકેટ મિસ્ટર પરમ આર. બુચની રજૂઆતો સાંભળી. વિદ્વાન અધિક સરકારી વકીલ એમ.એસ. જીરગા ઝવેરી દ્વારા રજૂઆત કરવામાં આવી.

૨. હાલની અપીલના ન્યાયનિર્ણય માટે જરૂરી હકીકતો નીચે મુજબ ટૂંકમાં નોંધવામાં આવે છે:—

૨.૧ મેંદરડા પોલીસ સ્ટેશન દ્વારા આરોપીઓ વિરુદ્ધ ધ ઇન્ડિયન પીનલ કોડ, ૧૮૬૦ (જે હવે પછી "ધ આઈપીસી" તરીકે ઉલ્લેખિત છે) ની કલમ ૩૨૩, ૩૩૭, ૫૦૪, ૩૦૨ અને ૧૧૪, તેમજ ધ મુંબઈ પોલીસ એક્ટની કલમ ૧૩૫ હેઠળના ગુનાઓ આચરવા બદલ ચાર્જશીટ દાખલ કરવામાં આવી હતી.

૨.૨ ફરિયાદપક્ષનો કેસ, ટૂંકમાં એ છે કે તારીખ ૨૬/૧૧/૨૦૦૧ ના રોજ સવારે આશરે ૧૧:૦૦ કલાકે, ફરિયાદી રામભાઈ પર્બતભાઈ કોડિયાતર, જે ગઢકિયા નેશના રહેવાસી છે, તેઓ તેમની ભેંસો માટે કપાસિયા ખોળ (પશુ આહાર) ખરીદવા અને બાકી નીકળતા દૂધના હિસાબના પતાવટ માટે રાજુભાઈ ડેરીવાળાની જગ્યાએ ગયા હતા. સદર હિસાબ પતાવ્યા પછી, તેમણે બજારમાંથી આશરે પંદર થેલી પશુ આહાર ખરીદ્યો હતો. સદર માલસામાનના પરિવહન માટે, ધનાભાઈ ખીમાભાઈ (ખાડા નેશના રહેવાસી) ની માલિકીનો અને તેમના પુત્ર નાથા દ્વારા ચલાવવામાં આવતું "છકડો" રિક્ષા રૂપિયા ૧૦૦/- ના ભાડે નક્કી કરવામાં આવ્યું હતું. આશરે ૪:૩૦ કલાકે, ફરિયાદી, એક ધનાભાઈ સાથે, સદર રિક્ષામાં ગઢકિયા નેશ તરફ આગળ વધ્યા અને ત્યાં આશરે ૬:૦૦ કલાકે પહોંચ્યા, ત્યારબાદ માલસામાન ઉતારવામાં આવ્યો અને નક્કી કરેલ ભાડું ચૂકવવામાં આવ્યું.

૨.૩ તેના થોડા સમય પછી, એક હમીરભાઈના ઘર પાસે હોબાળો સાંભળીને, ફરિયાદી ઘટનાસ્થળે ગયા. એવો આક્ષેપ છે કે તે સમયે, એક તરફ સુકાભાઈ

પુંજાભાઈ અને તેમના પુત્ર હમીર, અને બીજી તરફ ધનાભાઈ ખીમાભાઈ અને તેમના પુત્ર નાથા વચ્ચે બોલાચાલી થઈ રહી હતી, જે દરમિયાન અપશબ્દો બોલાયા હોવાનો આક્ષેપ છે.

૨.૪ જણાવ્યા અનુસાર ફરિયાદીએ વચ્ચે દરમિયાનગીરી કરી, ત્યારે ધનાભાઈએ કથિત રીતે જણાવ્યું કે વિવાદ તેમના પુત્રની પત્નીને ન મોકલવા બાબતે હતો. વધુમાં એવો આક્ષેપ છે કે લાકડાની લાકડી સાથે સજ્જ ધનાભાઈએ, હમીરના માથાના પાછળના ભાગે બે ઘા માર્યા, જેનાથી તે જમીન પર પડી ગયો. જ્યારે સુકાભાઈએ દરમિયાનગીરી કરી, ત્યારે તેમને પણ પીઠ પર એક અને જમણા કાન પર બીજો ઘા મારીને હુમલો કરવામાં આવ્યો હોવાનું કહેવાય છે. ફરિયાદપક્ષનો વધુ એક કેસ છે કે નાથાએ હમીર અને સુકાભાઈ બંને પર પથ્થરો ફેંક્યા હતા.

૨.૫ સંબંધિત સમયે, હમીરની બહેન માલીબેન હાજર હતી, અને આ ઘટના પર, વિસ્તારના અન્ય લોકો સ્થળ પર એકઠા થયા હતા. એવો આક્ષેપ છે કે તે પછી, ધનાભાઈ અને તેમનો પુત્ર રિક્ષામાં ઘટનાસ્થળેથી નાસી ગયા હતા. હમીર, જેને ઈજાઓ થઈ હતી, તેને ખાટલા પર સૂવડાવવામાં આવ્યો હતો અને પરિવહનની વ્યવસ્થા કરવાના પ્રયાસો કરવામાં આવ્યા હતા. એક લાખા નારણભાઈ રિક્ષા લઈને આવ્યા, જેમાં ઘાયલને મેંદરડા તરફ લઈ જવામાં આવ્યો. રસ્તામાં, વણિયાવવ ખાતે, રિક્ષા ચાલક જતો રહ્યો, અને ત્યારબાદ બીજી રિક્ષાની

વ્યવસ્થા કરવામાં આવી. ત્યારબાદ ઘાયલ હમીરને મેંદરડાની સરકારી હોસ્પિટલમાં લઈ જવામાં આવ્યો, જ્યાં ફરજ પરના તબીબી અધિકારીએ તપાસ કર્યા બાદ તેને મૃત જાહેર કર્યો.

૨.૬ ફરિયાદપક્ષ ઘટના માટેનું કારણ પરિવારો વચ્ચેના લગ્ન વિષયક વિવાદને માને છે, કારણ કે સુકાભાઈની બે પુત્રીઓ ધનાભાઈના પુત્રો સાથે સગાઈ પામેલ હતી. જ્યારે મોટી પુત્રીના લગ્ન થઈ ગયા હતા, ત્યારે નાની પુત્રીના લગ્ન બાકી હતા. એવો આક્ષેપ છે કે ધનાભાઈએ આગ્રહ રાખ્યો હતો કે તેમની પુત્રીને બીજા લગ્ન પૂર્ણ થયા પછી જ તેના સાસરે મોકલવામાં આવશે, અને સદર વિવાદના કારણે હાલનો કેસ બન્યો હતો. ઘટનાના સંબંધમાં ફરિયાદી દ્વારા હોસ્પિટલમાં મેંદરડા પોલીસ સ્ટેશનના એ.એસ.આઈ. ડી.પી. ડંગર સમક્ષ ફરિયાદ નોંધાવવામાં આવી હતી. સદર ફરિયાદના આધારે, ગુનો નોંધવામાં આવ્યો હતો અને તપાસ પૂર્ણ થયા બાદ, આરોપીઓ વિરુદ્ધ ઉપરોક્ત ચાર્જશીટ રજૂ કરવામાં આવી હતી.

૩. ચાર્જશીટ આંક ૫ પર રજૂ કરવામાં આવી હતી. આરોપીઓને ચાર્જશીટની સામગ્રી વાંચી અને સમજાવ્યા બાદ, તેમણે તેમની વિરુદ્ધ મૂકવામાં આવેલા આક્ષેપોને નકારી કાઢ્યા અને ટ્રાયલ ચલાવવાની માંગ કરી. તદનુસાર, ફરિયાદપક્ષે તેમના કેસના સમર્થનમાં મૌખિક તેમજ દસ્તાવેજી પુરાવા રજૂ કર્યા.

૪. વિદ્વાન સેશન્સ કોર્ટ સમક્ષ નિર્ધારણ માટે નીચેના મુદ્દાઓ ઉપસ્થિત થયા હતા:—

૧. "શું ફરિયાદપક્ષ એ હકીકત સાબિત કરે છે કે, ૨૬/૧૧/૨૦૦૧ ના રોજ સાંજે આશરે ૦૬:૦૦ કલાકે ગઢકિયા નેશ ગામમાં, હમીરભાઈના ઘર પાસે, બંને આરોપીઓએ હમીર સુકાભાઈનું મૃત્યુ નિપજાવવા અથવા એવું મૃત્યુ નિપજાવવા સંભવિત ઈજા પહોંચાડવા માટે સામાન્ય ઈરાદો ધારણ કર્યો હતો, અને તે ઈરાદાને પરિપૂર્ણ કરવા માટે, આરોપીઓએ એકબીજા સાથે સાંઠગાંઠ કરી હતી અને આરોપી નં. ૧ એ હમીરભાઈને લાકડાની લાકડી વડે ગંભીર ઈજાઓ પહોંચાડી હતી અને આરોપી નં. ૨ એ છૂટા પથ્થરો ફેંકીને હમીરભાઈને ઈજાઓ પહોંચાડી હતી અને હમીરભાઈનું મૃત્યુ નિપજાવ્યું હતું?

૨. શું ફરિયાદપક્ષ એ હકીકત સાબિત કરે છે કે, આરોપી નં. ૧ એ સુકાભાઈને લાકડાની લાકડી વડે ઈજા પહોંચાડી હતી અને આરોપી નં. ૨ એ પથ્થરો ફેંકીને સુકાભાઈને સામાન્ય ઈજા પહોંચાડી હતી?

૩. શું ફરિયાદપક્ષ એ હકીકત સાબિત કરે છે કે, જાહેર જગ્યામાં લાકડાની લાકડી અને પથ્થરો જેવા શસ્ત્રો રાખીને, આરોપીઓએ જિલ્લા મેજિસ્ટ્રેટના જાહેરનામાનું ઉલ્લંઘન કર્યું હતું?

૪. શું આરોપીઓને ચાર્જશીટમાં જણાવેલ ગુનાઓ માટે સજા કરી શકાય?

૫. શું હુકમ?"

૫. નિર્ધારણ માટેના ઉપરોક્ત મુદ્દાઓનો જવાબ ફરિયાદપક્ષની વિરુદ્ધમાં આપવામાં આવ્યો હતો, જે આઈપીસી ની કલમ ૩૦૨, ૩૨૩, ૩૩૭, ૫૦૪ અને ૧૧૪, જે ધ બોમ્બે પોલીસ એક્ટ ની કલમ ૧૩૫ સાથે વાંચવામાં આવે છે, હેઠળના ગુનાઓ માટે બંને આરોપીઓના નિર્દોષ છૂટકારામાં પરિણમ્યો હતો. સદર નિર્દોષ છૂટકારાના ચુકાદા અને હુકમથી વ્યથિત થઈને, હાલની અપીલ રાજ્ય દ્વારા દાખલ કરવામાં આવી છે.

૬. અમને નીચેના સાક્ષીઓના નિવેદનો વ્યાપકપણે સમજાવવામાં આવ્યા હતા:

અનુક્રમ નં.	પંચ / સાક્ષીઓનું નામ	આંક નં.
૧	પંચ – નાકાભાઈ રુદાભાઈ	૧૩
૨	પંચ – કલાભાઈ ખોડાભાઈ	૧૪
૩	પંચ – બેચરભાઈ કાનજીભાઈ	૧૫
૪	પંચ – હાજાભાઈ રામસિંહભાઈ	૧૭
૫	પંચ – અમીનભાઈ સિદીભાઈ	૧૮
૬	પંચ – મામદ બાબુભાઈ	૧૯
૭	પંચ – સામજીભાઈ અર્જુનભાઈ	૨૦
૮	પંચ – જીકાભાઈ બોલાભાઈ	૨૧
૯	ડો. મનસુખલાલ બચુભાઈ ડોબરિયા	૨૪

અનુક્રમ નં.	પંચ / સાક્ષીઓનું નામ	આંક નં.
૧૦	ફરિયાદી રામભાઈ પર્બતભાઈ	૩૦
૧૧	સાક્ષી સુકાભાઈ પુનાભાઈ	૩૧
૧૨	સાક્ષી પરમીબેન સુકાભાઈ	૩૨
૧૩	સાક્ષી માલીબેન સુકાભાઈ	૩૩
૧૪	સાક્ષી વીરાભાઈ પુંજાભાઈ	૩૪
૧૫	સાક્ષી પંચ નારણભાઈ અર્જનભાઈ	૩૫
૧૬	એ.એસ.આઈ. ધનાભાઈ પુનાભાઈ ડાંગર	૫૨
૧૭	પી.એસ.ઓ. ઉકાભાઈ રામાભાઈ	૫૬
૧૮	પી.એસ.આઈ. મહોબતસિંહ કાનુભા ઝાલા	૬૩

૭. અપીલકર્તા તરફે હાજર રહેલ વિદ્વાન અધિક સરકારી વકીલ એમ.એસ. જીરગા ઝવેરી મુજબ, વિદ્વાન સેશન્સ કોર્ટે સુકાભાઈ (પીડબલ્યુ-૧૧), પરમીબેન (પીડબલ્યુ-૧૨), અને માલીબેન (પીડબલ્યુ-૧૩) ની જુબાનીઓનું અયોગ્ય રીતે મૂલ્યાંકન કરવામાં ભૂલ કરી છે, જેમને ઘટનાના પ્રત્યક્ષદર્શીઓ, એટલે કે રામભાઈ (પીડબલ્યુ-૧૦, ફરિયાદી) અને વિરા પુંજા (પીડબલ્યુ-૧૪) ને સમર્થન ન આપતા હોવાનું માનવામાં આવ્યું હતું.

૮. શરૂઆતમાં, અમે ડૉ. મનસુખલાલ ધોબલિયા (પીડબલ્યુ-૯) ની જુબાનીની નજીકથી તપાસ કરી છે, જેમણે ઘાયલ પ્રત્યક્ષદર્શી સાક્ષી સુકાભાઈ (પીડબલ્યુ-૧૧) ની સારવાર કરી હતી અને મૃતક, હમીરભાઈ સુકાભાઈનું પોસ્ટમોર્ટમ પણ કર્યું હતું. આંક ૨૪ મુજબ નોંધાયેલ પીડબલ્યુ-૯ ની જુબાની મુજબ, નીચે મુજબની બાબતો બહાર આવે છે:

(એ). ડૉ. મનસુખલાલ બચુભાઈ ડોબરીયા તેમની આંક-૨૪ ની જુબાનીમાં જણાવે છે કે, તારીખ ૨૬/૧૧/૨૦૦૧ ના રોજ, સુકાભાઈ પુંજાભાઈને તેમના સંબંધીઓ દ્વારા પોલીસ યાદી વિના રાત્રે ૨૦:૧૦ કલાકે સારવાર માટે લાવવામાં આવ્યા હતા, અને તેમણે લાકડી અને પથ્થરો વડે હુમલો કરવામાં આવ્યો હોવાની વિગત આપી હતી, અને તેમને તપાસતા, નીચે મુજબની ઈજાઓ જોવા મળી હતી:—

૧. જમણા ખભાની પાછળના ભાગે ૬ સેમી x ૩ સેમી કદની ઇકિમોસિસ (ચામડીમાં લોહી જામવું).

૨. ડાબા પગની પિંડીના પાછળના ભાગે એક ઇકિમોસિસ, જેનું કદ ૧૦ સેમી x ૧૦ સેમી હતું, જે આડું હતું.

૩. જમણા અંગૂઠાના છેદા વેઢા પર ૧ સેમી x ૧/૪ સેમી કદની ઘર્ષણની ઈજા.

૪. જમણા કાનના ઉપરના બહારના ભાગ પર ૦.૫ સેમી x ૦.૫ સેમી કદની ઘર્ષણની ઈજા.

(બી). તેમણે આ ઈજાઓ અંગેનું પ્રમાણપત્ર આંક-૨૫ પર રજૂ કર્યું છે.

(સી). ડૉ. મનસુખલાલ ડોબરીયા વધુમાં જણાવે છે કે, તારીખ ૨૬/૧૧/૨૦૦૧ ના રોજ, હમીરભાઈ સુકાભાઈનો શબ પોસ્ટમોર્ટમ માટે મેળવવામાં આવ્યો હતો, અને તારીખ ૨૭/૧૧/૨૦૦૧ ના રોજ સવારે ૦૮:૩૦ કલાકે, શબનું પી.એમ. શરૂ કરવામાં આવ્યું હતું અને તે જ તારીખે ૧૧:૩૦ કલાકે પૂર્ણ કરવામાં આવ્યું હતું, અને શબ પર નીચે મુજબની બાહ્ય તેમજ આંતરિક ઈજાઓ જોવા મળી હતી.

બાહ્ય ઈજાઓ:

૧. માથાના ડાબા ભાગે આડી ઈન્સાઈઝડ-લેસરેટેડ ઘા (કાપો અને ચીરા પડેલ ઘા) હતી, જેનું કદ ૨.૫ સેમી x ૦.૫ સેમી x હાડકા સુધીનું હતું, અને તે બહારના કાનથી ૮ સેમી ઉપર હતી.

૨. માથાના ડાબા ભાગે ત્રાંસી ક્ષડ-લેસરેટેડ ઘા (કચડાયેલ અને ચીરા પડેલ ઘા) હતી, જે ડાબા કાનના બહારના ભાગથી ૮ સેમી ઉપર પણ હતી, જેનું કદ ૨.૫ સેમી x ૦.૫ સેમી x હાડકા સુધીનું હતું.

આંતરિક ઈજાઓ:

૧. બાહ્ય ઈજા નં. ૧ અને ૨ ને અનુરૂપ, ખોપરી પરની ચામડીના નીચેના ભાગે આંતરિક ઈજાઓ હાજર હતી. ધાર અનિયમિત હતી અને રક્તવાહિનીઓ કચડાયેલી હતી.

૨. માથાના ડાબા ભાગે ટેમ્પોરલ હાડકાના મૂળ પાસે એક રેખીય ફ્રેક્ચર હતું, જે આડું હતું; ફ્રેક્ચરના સ્થાને મગજના આવરણો ફાટેલા હતા, અને તે જગ્યાએ ૮ સેમી x ૫ સેમી કદની હેમેટોમા (લોહીની ગાંઠ) હતી.

૩. ફેફસાંનું પ્લ્યુરા, શ્વાસનળી, જમણા અને ડાબા ફેફસાં, હૃદયનું આવરણ, પેટની ચામડીનું આવરણ, જઠર, નાનું અને મોટું આંતરડું, સ્વાદુપિંડ, બરોળ, કિડની, અને લિવર, પિત્તાશય અને મૂત્રાશયના અવયવો નિસ્તેજ થઈ ગયા હતા. હૃદયમાં થોડું લોહી જોવા મળ્યું હતું, મોંમાં દાંત હાજર હતા, જઠરમાં અર્ધપચેલો ખોરાક હતો અને ગેસ હાજર હતો, નાના આંતરડામાં પણ અર્ધપચેલો ખોરાક અને ગેસ હાજર હતા.

(ડી). તેમણે શબમાંથી નમૂના લીધા હતા. આ સાક્ષી વધુમાં જણાવે છે કે, તેમના મતે, આ વ્યક્તિનું મૃત્યુ માથા પર લાગેલી ઈજાને કારણે થયેલા આંતરિક રક્તસ્રાવને લીધે થયું હતું, જે આઘાત (શોક) માં પરિણમ્યું હતું, અને આ ઈજા કુદરતી પ્રક્રિયામાં મૃત્યુ નિપજાવવા માટે પૂરતી હતી, અને આ ઈજાઓ લાકડી વડે થઈ શકે છે.

(ઇ). આ સાક્ષી તેમની ઉલટતપાસમાં જણાવે છે કે, જો કોઈ વ્યક્તિ ખૂબ ઊંચાઈથી સખત સપાટી પર પડે, તો માથા પર આવી આંતરિક ઈજા થઈ શકે છે, અને એવા કિસ્સાઓમાં જ્યાં કોઈ વ્યક્તિને આકસ્મિક રીતે જોરથી ફેંકવામાં આવે અથવા જો તેઓ કોઈ સખત વસ્તુ સાથે અથડાય, તો આવી ઈજા પણ થઈ શકે છે."

૯. આમ, પીડબલ્યુ-૯ ની જુબાની માત્ર એવું જાહેર કરે છે કે મૃતકને માથામાં ઈજા થઈ હતી, જે નીચે પડવા, અકસ્માત અથવા જાણીજોઈને કરેલા માનવીય કૃત્યનું પરિણામ હોઈ શકે છે.

૧૦. ઉપરોક્ત સંદર્ભમાં, કહેવાતા પ્રત્યક્ષદર્શી સાક્ષી અને ફરિયાદી (પીડબલ્યુ-૧૦) ના પુરાવા મહત્વના બની રહે છે. પીડબલ્યુ-૧૦, રામભાઈ, તેમની આંક ૩૦ ની જુબાનીમાં, સ્પષ્ટપણે જણાવ્યું છે કે તેમણે મૃતકને ઈજાઓ પહોંચાડતા અથવા તે માટે જવાબદાર વ્યક્તિને જોયા નથી. સદર સાક્ષીને હોસ્ટાઈલ જાહેર કરવામાં આવ્યા હતા, અને તેમની ઉલટતપાસમાં કંઈ પણ મહત્વનું નીકળી શક્યું ન હતું. બીજા કહેવાતા પ્રત્યક્ષદર્શી સાક્ષી, વિરા પુંજા (પીડબલ્યુ-૧૪), તેમની આંક ૩૪ ની જુબાનીમાં, જણાવ્યું છે કે જ્યારે તેઓ ઘટનાસ્થળે પહોંચ્યા, ત્યારે હમીર અને સુકા પડી ગયા હતા, અને આરોપી પિતા-પુત્ર ત્યાં ઊભા હતા. તેમણે વધુમાં જણાવ્યું હતું કે ઘણાભાઈના હાથમાં લાકડી હતી અને સુકાને તેના

કાન પર ઈજા થઈ હતી. જો કે, આ સાક્ષીએ સ્પષ્ટપણે જુબાની આપી છે કે હમીરને લાકડીનો ઘા કોણે માર્યો તે અંગે તેમને કોઈ જાણકારી નથી. પરિણામે, આ સાક્ષીને પણ હોસ્ટાઈલ જાહેર કરવામાં આવ્યા હતા.

૧૧. ધાયલ સાક્ષી, સુકાભાઈ (પીડબલ્યુ-૧૧) ની આંક ૩૧ ની જુબાની તરફ વળતા, જોકે તેઓ શરૂઆતમાં ઘટનાના પ્રત્યક્ષદર્શી હોવાનો દાવો કરે છે, તેમની જુબાનીની નજીકથી તપાસ કરતા તેમની વિશ્વસનીયતાને અસર કરતી ભૌતિક વિસંગતતાઓ જણાય છે. તેમની તપાસમાં, સાક્ષી જણાવે છે કે ઘટનાની તારીખે તેઓ અસ્વસ્થ હતા, તાવથી પીડાતા હતા, અને ઘરે હતા, હલનચલન કરવામાં અસમર્થ હતા. જોકે, બીજા તબક્કે, તેઓ ભારપૂર્વક કહે છે કે એવું નથી કે તેઓ કોઈ હોબાળો સાંભળીને બહાર આવ્યા હતા, પરંતુ તેઓ સામેની દિશામાંથી એક છોકરા તરફ એ તપાસવા માટે જઈ રહ્યા હતા કે ભેંસો આવી રહી છે કે નહીં.

૧૧.૧ વધુમાં, પોલીસ દ્વારા નોંધાયેલ તેમના અગાઉના નિવેદનમાં, સાક્ષીએ જણાવ્યું હતું કે હમીર દ્વારા અપશબ્દો બોલાતા સાંભળીને, તેઓ તેમના ઘરની બહાર આવ્યા હતા. આ સંસ્કરણ સૂચવે છે કે તેઓ સંબંધિત સમયે તેમના ઘરની અંદર હતા અને ફક્ત હોબાળો સાંભળીને બહાર આવ્યા હતા. તેનાથી વિપરીત, કોર્ટ સમક્ષની તેમની જુબાની બદલાતા વલણો દર્શાવે છે – એક તબક્કે તેઓ ઘરની અંદર હોવાનું સૂચવે છે, અને બીજા તબક્કે તેઓ કોઈપણ હોબાળો

સાંભળીને બહાર આવ્યા હોવાનો ઇનકાર કરે છે, સાથે જ એવું પણ સૂચવે છે કે તેઓ કોઈ અસંબંધિત કારણોસર પહેલેથી જ ઘટનાસ્થળ તરફ આગળ વધી રહ્યા હતા.

૧૧.૨ તેમના પોલીસ નિવેદન અને કોર્ટ સમક્ષની તેમની જુબાની વચ્ચેની આ વિસંગતતાઓ, તેમજ તેમની પોતાની જુબાનીમાં જ, ઘટનાસ્થળે તેમની હાજરી અને જે રીતે તેમણે ઘટના જોઈ હોવાનો દાવો કર્યો છે તે અંગે ભૌતિક વિરોધાભાસો દર્શાવે છે. વધુમાં, સાક્ષીએ કોર્ટ સમક્ષ જણાવ્યું છે કે એવું નથી કે જ્યારે તેઓ ઘરની બહાર આવ્યા ત્યારે તેમણે હમીરને હેન્ડ-પંપ પાસે ઘાયલ પડેલો જોયો હતો, જે તેમના સંસ્કરણની વિશ્વસનીયતાને વધુ ઘટાડે છે.

૧૨. પરમીબેન (પીડબલ્યુ-૧૨), તેમની આંક ૩૨ ની જુબાનીમાં, ઉલટતપાસ દરમિયાન, જણાવ્યું છે કે ઘટના સમયે, તેઓ અને તેમના પતિ, સુકાભાઈ, તેમના ઘરની અંદર હતા. શાબ્દિક બોલાચાલીનો અવાજ સાંભળીને, તેઓ બંને ઘરની બહાર આવ્યા અને થોડા અંતરે આવેલા હેન્ડ-પંપ તરફ આગળ વધ્યા, જ્યાં તેમણે હમીરભાઈને ઘાયલ અવસ્થામાં પડેલા જોયા. તેઓ વધુમાં જણાવે છે કે ત્યારબાદ તેને હોસ્પિટલ લઈ જવા માટે રિક્ષાની વ્યવસ્થા કરવામાં આવી હતી. આમ, આ સાક્ષી મુજબ, તેઓ અને તેમના પતિ બંને સંબંધિત સમયે

ઘરની અંદર હતા અને માત્ર હોબાળો સાંભળીને બહાર આવ્યા હતા, અને તેઓ હમીરભાઈને ઘાયલ અવસ્થામાં જોયા હોવાનો દાવો કરે છે.

૧૨.૧ આ સંસ્કરણ સુકાભાઈ (પીડબલ્યુ-૧૧) ના સ્ટેન્ડને સમર્થન આપતું નથી, જેમણે એક તબક્કે જણાવ્યું છે કે તેઓ એક છોકરા તરફ એ તપાસવા માટે ગયા હતા કે ભેંસો આવી રહી છે કે નહીં. વધુમાં, પરમીબેને સ્વીકાર્યું છે કે તેમના પોલીસ નિવેદનમાં તેમણે જણાવ્યું ન હતું કે તેમના પતિ પર લાકડી વડે હુમલો કરવામાં આવ્યો હતો. આ ક્ષતિ સુકાભાઈને કથિત રીતે થયેલી ઈજાઓના પ્રકાર અને કારણના સંદર્ભમાં મહત્વની બની રહે છે.

૧૨.૨ બીજી તરફ, સુકાભાઈ, તેમની જુબાનીમાં, ઈજાનું કારણ ઘણા દ્વારા પથ્થર વડે કરવામાં આવેલા પ્રહારને ગણાવે છે, અને બીજા તબક્કે જણાવે છે કે ઘણાએ પથ્થરનો ઘા માર્યો હતો જ્યારે નાથાએ લાકડીનો ઘા માર્યો હતો. આ ફેરફારો બંને આરોપીઓને સંડોવવાનો પ્રયાસ દર્શાવે છે. તેમણે એમ પણ કહ્યું છે કે ઘટના સમયે પરમીબેન હાજર હતા; જોકે, પરમીબેનની જુબાનીમાં, એવો કોઈ દાવો નથી કે સુકાભાઈને પથ્થરથી કોઈ ઈજા થઈ હતી. આમ, સુકાભાઈને ઈજાઓ કઈ રીતે થઈ તે અંગે સુકાભાઈ અને પરમીબેનની જુબાનીઓ વચ્ચે ભૌતિક વિસંગતતાઓ છે. આ બે સાક્ષીઓની જુબાનીઓનું સંયુક્ત વાંચન એ શંકા જગાડે છે કે ઘટના સમયે પ્રત્યક્ષદર્શી તરીકે તેમની હાજરી શંકાથી પર

સાબિત થાય છે કે કેમ. સુકાભાઈની ઉલટતપાસમાં ઉભરતી વિસંગતતાઓ તેમની જુબાનીની વિશ્વસનીયતાને વધુ અસર કરે છે.

૧૨.૩ વધુમાં, તેમની ઉલટતપાસમાં, સુકાભાઈએ જણાવ્યું છે કે ભેંસોને ચરાવવા માટે લઈ જતા સમયે, લાકડી સાથે રાખવી જરૂરી નથી અને તેઓ સામાન્ય રીતે લાકડી સાથે રાખતા નથી. આવી પરિસ્થિતિઓમાં, ઘટનામાં વપરાયેલી કથિત લાકડીનો સ્ત્રોત વણઉકેલાયેલો રહે છે, ખાસ કરીને જ્યારે ફરિયાદપક્ષનો કેસ તેના ઉપયોગનું સૂચન કરે છે, છતાં સાક્ષીઓ આવી કોઈ વસ્તુ સાથે રાખવાનો ઇનકાર કરે છે. વધુમાં, પરમીબેને તેમની જુબાનીમાં જણાવ્યું છે કે તેઓ મધુ અને લક્ષ્મીના લગ્ન વિષયક ઘરે આગમન ('આણા') સંબંધિત કોઈ વિવાદ વિશે જાણતા નથી. આ ફરિયાદપક્ષના કેસના સંદર્ભમાં સુસંગતતા ધરાવે છે જે આવા વિવાદને કારણ ગણાવે છે. પરમીબેન, જે નજીકના સંબંધી (માતા) છે, તેમના તરફથી જ્ઞાનનો અભાવ કથિત કારણની હાજરી પર શકા જગાડે છે.

૧૩. પીડબલ્યુ-૧૩ માલીબેન અંગે, તેમની આંક ૩૩ ની જુબાનીમાં, તેઓ જણાવે છે કે હમીર ભેંસો સાથે ઘરે પાછો ફરી રહ્યો હતો અને હેન્ડ-પંપ પાસે પહોંચ્યો હતો, જ્યારે તેઓ પોતે સામેની દિશામાંથી આવી રહ્યા હતા, તે સમયે આરોપીઓએ કથિત રીતે હમીર અને સુકાભાઈ પર હુમલો કર્યો હતો. જોકે તેઓ

ઘટના જોયાનો દાવો કરે છે, તેમની જુબાનીની નજીકથી તપાસ કરતા અમુક વિસંગતતાઓ ઉભી થાય છે. તેઓ વધુમાં જણાવે છે કે હમીરને અન્યો દ્વારા સરકારી હોસ્પિટલ લઈ જવામાં આવ્યો હતો, અને તેમને તેના મૃત્યુ વિશે ત્યારે જ જાણ થઈ જ્યારે બીજા દિવસે સવારે તેનો શબ ઘરે લાવવામાં આવ્યો હતો. આ સૂચવે છે કે તેઓ તેની સાથે હોસ્પિટલ ગયા ન હતા. જોકે, તેમણે તે ખેતરે શા માટે ગયા હતા તે સ્પષ્ટ કર્યું નથી, કે તેમણે તે સમયે એકલા હોવાની પરિસ્થિતિઓ સમજાવી નથી.

૧૩.૧ નોંધપાત્ર રીતે, પોલીસ સમક્ષના તેમના નિવેદનમાં, તેમણે જણાવ્યું ન હતું કે હમીર ભેંસો સાથે આવી રહ્યો હતો અથવા તેઓ સામેની દિશામાંથી આવી રહ્યા હતા. તેમણે એવું પણ જણાવ્યું ન હતું કે નાથાએ તેમના પિતા પર પથ્થરનો ઘા માર્યો હતો જેના કારણે તેમના કાનમાં ઈજા થઈ હતી અને રક્તસ્રાવ થયો હતો. આ ક્ષતિઓ તેમના પોલીસ નિવેદન અને કોર્ટ સમક્ષની તેમની જુબાની વચ્ચે ભૌતિક વિરોધાભાસો ઉભા કરે છે, ખાસ કરીને ઘટનાસ્થળે તેમની હાજરી અને તેમણે ઘટના જોઈ હોવાના દાવા અંગે, જેનાથી તેમનું સંસ્કરણ શંકાસ્પદ બને છે.

૧૪. જ્યાં સુધી સાક્ષી વિરા પુંજાનો સંબંધ છે, તેમણે જુબાની આપી છે કે તેઓ સુકાભાઈ અને હમીર બંનેને ઈજાઓ થયા પછી ઘટનાસ્થળે પહોંચ્યા હતા. તેમણે

સ્પષ્ટપણે જણાવ્યું છે કે તેમણે લાકડી દ્વારા કોઈ હુમલો જોયો નથી, કે તેમણે ઘણાભાઈને હમીરના માથા પર ઘા મારતા જોયા નથી, કે તેમણે ઘટનામાં દરમિયાનગીરી કરી નથી. ફરિયાદપક્ષે તેમને હોસ્ટાઈલ સાક્ષી તરીકે ગણ્યા છે, કારણ કે તેમણે તેમના કેસને સમર્થન આપ્યું નથી. વધુમાં, વિરા પુંજાએ જણાવ્યું છે કે તેમણે, હમીરના માતા-પિતા અને તેમની પુત્રી માલીબેન સાથે મળીને, હમીરને રિક્ષામાં મેંદરડા સરકારી હોસ્પિટલ લઈ ગયા હતા. આ સંસ્કરણ માલીબેનની જુબાનીથી ભિન્ન છે, જેમણે જણાવ્યું છે કે તેઓ હમીર સાથે હોસ્પિટલ ગયા ન હતા. આમ, ઘટના પછીની ઘટનાઓના સંદર્ભમાં પણ વિસંગતતાઓ ઉભી થાય છે.

૧૫. એ પણ સુસંગત છે કે રામભાઈ પર્બતભાઈ અને વિરા પુંજા સહિતના કહેવાતા સ્વતંત્ર સાક્ષીઓએ ફરિયાદપક્ષના કેસને સમર્થન આપ્યું નથી અને તેમણે સંકેત આપ્યો છે કે તેઓ ઘટના પછી સ્થળ પર પહોંચ્યા હતા.

૧૬. સુકાભાઈ (પીડબલ્યુ-૧૧), પરમીબેન (પીડબલ્યુ-૧૨), અને માલીબેન (પીડબલ્યુ-૧૩) ની જુબાનીઓનું સંયુક્ત મૂલ્યાંકન તેમની વચ્ચે ભૌતિક વિસંગતતાઓ, તેમજ તેમના સંબંધિત પોલીસ નિવેદનો સાથેના વિરોધાભાસોને ઉજાગર કરે છે. આ વિસંગતતાઓ ઘટનાસ્થળે તેમની હાજરી, ઘટનાની રીત, અને આરોપીને આભારી ભૂમિકા સાથે સંબંધિત છે. આવી

પરિસ્થિતિઓમાં, તેમની જુઝાનીઓ વિશ્વાસ પેદા કરતી નથી અને સંપૂર્ણ રીતે વિશ્વસનીય હોવાનું કહી શકાય નહીં.

૧૭. વધુમાં, સુકાભાઈને કથિત રીતે થયેલી ઈજાઓ સંબંધી પરિસ્થિતિઓ પણ શંકાસ્પદ જણાય છે. સુકાભાઈએ પોતે જણાવ્યું છે કે તેઓ તાવથી પીડાતા હતા અને સંબંધિત સમયે હલનચલન કરવામાં અસમર્થ હતા. આ સંસ્કરણ પરમીબેન દ્વારા પુષ્ટિ પામે છે, જેમણે પણ જણાવ્યું છે કે ઘટના સમયે સુકાભાઈ અસ્વસ્થ, અસ્થિર હતા, અને ઘરની અંદર હાજર હતા. આ નિવેદનોને જોતા, તે અસ્પષ્ટ રહે છે કે શું સુકાભાઈ ઘટના સમયે ઘટનાસ્થળે હાજર હતા કે કથિત રીતે ઈજાઓ પામ્યા હતા.

૧૮. આમ, આ સાક્ષીઓના પુરાવાના એકંદર મૂલ્યાંકન પર, તે નિશ્ચિતપણે સાબિત કરી શકાતું નથી કે તેઓએ દાવો કર્યા મુજબ ઘટના જોઈ હતી, અથવા ફરિયાદપક્ષનું સંસ્કરણ શંકાથી પર સાબિત થયું છે.

૧૯. અમે વિદ્વાન સેશન્સ કોર્ટના સુવિચારિત ચુકાદાની કાળજીપૂર્વક તપાસ કરી છે અને જણાય છે કે તેણે સ્વતંત્ર રીતે ઉપરોક્ત તારણો પર પહોંચીને ચુકાદો આપ્યો છે. તે ઉપરાંત, વિદ્વાન સેશન્સ કોર્ટે સુકાભાઈની ઈજાઓની નોંધ કરતા દસ્તાવેજોમાં થયેલા ફેરફારો અને સુધારાઓની પણ નોંધ લીધી છે. તપાસ

અધિકારીએ જુબાની આપી છે કે સુકાભાઈને ઇનડોર દર્દી તરીકે દાખલ કરવામાં આવ્યા ન હતા અને તેથી, કોઈ ઇજા પ્રમાણપત્ર મેળવવામાં આવ્યું ન હતું.

૨૦. વિદ્વાન સેશન્સ કોર્ટે વધુમાં નોંધ્યું છે કે, મેંદરડાના તબીબી અધિકારી દ્વારા પીએસઆઈને લખાયેલ આંક ૨૭ ની યાદીમાં, માત્ર શબના સંબંધમાં લેવા યોગ્ય યોગ્ય પગલાં અંગેની સૂચનાઓ જ આપવામાં આવી હતી; જોકે, સુકાભાઈની ઇજાઓ કોલમ ૨ માં નોંધવામાં આવી હતી. આશ્ચર્યજનક રીતે, જ્યારે સદર યાદી મેંદરડાના પી.એસ.ઓ. દ્વારા આંક ૫૩ મુજબ દાખલ કરવામાં આવી, ત્યારે તેમાં સુકાભાઈનું નામ પણ જોવા મળતું નથી. વધુમાં, સુકાભાઈને કથિત રીતે થયેલી ઇજાઓને અનુરૂપ, આઈપીસી ની કલમ ૩૨૩ હેઠળનો વધારાનો ગુનો પાછળથી દાખલ કરવામાં આવ્યો હોય તેમ લાગે છે.

૨૧. ઉપરોક્ત પરિસ્થિતિઓ, કહેવાતા પ્રત્યક્ષદર્શીઓના જુબાનીઓ સાથે મળીને, તેમાં કોઈ શંકા રહેતી નથી કે સુકાભાઈને ફરિયાદપક્ષ દ્વારા સાક્ષી તરીકે દાખલ કરવામાં આવ્યા છે. ઉપરોક્ત પરિસ્થિતિઓમાં, વિદ્વાન સેશન્સ કોર્ટના નિષ્કર્ષો અને અહીંના પ્રતિવાદીઓના નિર્દોષ છૂટકારાના તારણોને કોઈપણ કારણોસર દોષ આપી શકાય નહીં.

૨૨. માનનીય સુપ્રીમ કોર્ટે કોન્સ્ટેબલ ૯૦૭ સુરેન્દ્ર સિંહ અને અન્ય વિ. ઉત્તરાખંડ રાજ્ય સાથે આશાદ સિંહ નેગી વિ. ઉત્તરાખંડ રાજ્ય ના કેસમાં, જે (૨૦૨૫) ૫ એસ.સી.સી. ૪૩૩ માં રિપોર્ટ થયેલ છે, નીચે મુજબ ઠેરવ્યું છે:—

"૨૩. તાજેતરમાં, **બાબુ સાહેબગૌડા રુદ્રગૌડા અને અન્ય વિ. કર્ણાટક રાજ્ય** ના કેસમાં, આ કોર્ટની એક બેન્ચ, જેમાં અમારામાંથી એક સભ્ય હતા (બી.આર. ગવર્ધ, જે.), તેમને નિર્દોષ છૂટકારા સામેની અપીલમાં હસ્તક્ષેપના અવકાશ અંગેની કાનૂની સ્થિતિ ધ્યાનમાં લેવાની તક મળી હતી. તેમાં નીચે મુજબ અવલોકન કરવામાં આવ્યું હતું: (એસ.સી.સી. પૃષ્ઠ ૧૬૩-૬૪, ફરો ૩૮-૪૧)

"૩૮. સર્વપ્રથમ, અમે ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા નોંધવામાં આવેલા આરોપીઓના નિર્દોષ છૂટકારાને પડકારવા માટે રાજ્ય દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી અપીલમાં હાઈકોર્ટ દ્વારા હસ્તક્ષેપના અવકાશને સંચાલિત કરતા આ કોર્ટ દ્વારા સ્થાપિત સિદ્ધાંતોને પુનરાવર્તિત કરવા માંગીએ છીએ.

૩૯. આ કોર્ટે રાજેશ પ્રસાદ વિ. બિહાર રાજ્ય [રાજેશ પ્રસાદ વિ. બિહાર રાજ્ય, (૨૦૨૨) ૩ એસ.સી.સી. ૪૭૧: (૨૦૨૨) ૨ એસ.સી.સી. (સીઆરઆઈ) ૩૧] માં વિવિધ અગાઉના ચુકાદાઓ ધ્યાનમાં લીધા પછી ક્ષેત્રને આવરી લેતી કાનૂની સ્થિતિને સમજાવી હતી અને નીચે મુજબ ઠેરવ્યું હતું: (એસ.સી.સી. પૃષ્ઠ ૪૮૨-૮૩, ફરો ૨૯)

"૨૯. ઘણા ચુકાદાઓનો સંદર્ભ આપ્યા પછી, આ કોર્ટે નિર્દોષ છૂટકારાના હુકમ સામેની અપીલ સાથે કામ કરતી વખતે અપીલ કોર્ટની સત્તાઓ અંગે નીચેના સામાન્ય સિદ્ધાંતો નીચેના શબ્દોમાં તારવ્યા હતા: (ચંદ્રપ્પા કેસ [ચંદ્રપ્પા વિ. કર્ણાટક રાજ્ય, (૨૦૦૭) ૪ એસ.સી.સી. ૪૧૫: (૨૦૦૭) ૨ એસ.સી.સી. (સીઆરઆઈ) ૩૨૫], એસ.સી.સી. પૃષ્ઠ ૪૩૨, ફકરો ૪૨)

'૪૨. ઉપરોક્ત નિર્ણયો પરથી, અમારા વિચારશીલ મતે, નિર્દોષ છૂટકારાના હુકમ સામેની અપીલ સાથે કામ કરતી વખતે અપીલ કોર્ટની સત્તાઓ અંગેના નીચેના સામાન્ય સિદ્ધાંતો ઉભરી આવે છે:

(૧) અપીલ કોર્ટ પાસે તે પુરાવાઓની સમીક્ષા, ફરીથી મૂલ્યાંકન અને પુનઃવિચાર કરવાની સંપૂર્ણ સત્તા છે જેના પર નિર્દોષ છૂટકારાનો હુકમ આધારિત છે.

(૨) ધ કોડ ઓફ ક્રિમિનલ પ્રોસિજર, ૧૯૭૩ આવી સત્તાના ઉપયોગ પર કોઈ મર્યાદા, પ્રતિબંધ કે શરત મૂકતું નથી અને અપીલ કોર્ટ તેની સમક્ષના પુરાવાઓ પર હકીકતના અને કાયદાના બંને પ્રશ્નો પર પોતાનો નિષ્કર્ષ સુધી પહોંચી શકે છે.

(૩) વિવિધ અભિવ્યક્તિઓ, જેમ કે, "મૂળભૂત અને અનિવાર્ય કારણો", "સારા અને પૂરતા કારણો", "ખૂબ મજબૂત સંજોગો", "વિકૃત નિષ્કર્ષો", "પ્રગટ ભૂલો", વગેરે નિર્દોષ છૂટકારા સામેની અપીલમાં

અપીલ કોર્ટની વ્યાપક સત્તાઓને મર્યાદિત કરવાના હેતુથી નથી. આવી શબ્દાવલીઓ અપીલ કોર્ટની હસ્તક્ષેપ કરવાની અનિચ્છાને ભાર આપવા માટે "ભાષાની અલંકારિકતા" ના સ્વરૂપમાં વધુ છે, જે પુરાવાઓની સમીક્ષા કરવા અને પોતાનો નિષ્કર્ષ પર આવવાની કોર્ટની સત્તાને મર્યાદિત કરવા માટે નથી.

(૪) અપીલ કોર્ટ, જોકે, એ ધ્યાનમાં રાખવું જોઈએ કે નિર્દોષ છૂટકારાના કિસ્સામાં, આરોપીની તરફેણમાં બેવડી ધારણા હોય છે. પ્રથમ, ફોજદારી ન્યાયશાસ્ત્રના મૂળભૂત સિદ્ધાંત હેઠળ તેને નિર્દોષતાની ધારણા ઉપલબ્ધ છે કે દરેક વ્યક્તિને કાયદેસરની સક્ષમ કોર્ટ દ્વારા ગુનેગાર સાબિત ન થાય ત્યાં સુધી નિર્દોષ માનવામાં આવશે. બીજું, આરોપીએ તેનો નિર્દોષ છૂટકારો મેળવ્યો હોવાથી, તેની નિર્દોષતાની ધારણા ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા વધુ મજબૂત, પુનઃપ્રમાણિત અને સુદૃઢ કરવામાં આવી છે.

(૫) જો રેકૉર્ડ પરના પુરાવાઓના આધારે બે વ્યાજબી નિષ્કર્ષો શક્ય હોય, તો અપીલ કોર્ટે ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા નોંધવામાં આવેલ નિર્દોષ છૂટકારાના તારણને ખલેલ પહોંચાડવી જોઈએ નહીં.' "

૪૦. વધુમાં, એચ.ડી. સુંદરા વિ. કર્ણાટક રાજ્ય [એચ.ડી. સુંદરા વિ. કર્ણાટક રાજ્ય, (૨૦૨૩) ૯ એસ.સી.સી. ૫૮૧: (૨૦૨૩) ૩ એસ.સી.સી. (સીઆરઆઈ) ૭૪૮] માં આ કોર્ટે ધ કોડ ઓફ ક્રિમિનલ પ્રોસિજર ની કલમ

૩૭૮ હેઠળ નિર્દોષ છૂટકારા સામેની અપીલ સાથે કામ કરતી વખતે અપીલ અધિકારક્ષેત્રના ઉપયોગને સંચાલિત કરતા સિદ્ધાંતોનો નીચે મુજબ સારાંશ આપ્યો હતો: (એસ.સી.સી. પૃષ્ઠ ૫૮૪, ફકરો ૮)

"૮. ૮.૧. આરોપીનો નિર્દોષ છૂટકારો નિર્દોષતાની ધારણાને વધુ મજબૂત બનાવે છે;

૮.૨. અપીલ કોર્ટ, નિર્દોષ છૂટકારા સામેની અપીલ સાંભળતી વખતે, મૌખિક અને દસ્તાવેજી પુરાવાઓનું ફરીથી મૂલ્યાંકન કરવા માટે હકદાર છે;

૮.૩. અપીલ કોર્ટ, નિર્દોષ છૂટકારા સામેની અપીલનો નિર્ણય કરતી વખતે, પુરાવાઓનું ફરીથી મૂલ્યાંકન કર્યા પછી, તે ધ્યાનમાં લેવા જરૂરી છે કે ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા લેવામાં આવેલ દ્રષ્ટિકોણ એ રેકૉર્ડ પરના પુરાવાઓના આધારે લેવામાં આવેલ શક્ય દ્રષ્ટિકોણ છે કે કેમ;

૮.૪. જો લેવામાં આવેલ દ્રષ્ટિકોણ શક્ય દ્રષ્ટિકોણ હોય, તો અપીલ કોર્ટ નિર્દોષ છૂટકારાના હુકમને આ કારણોસર પલટી શકતી નથી કે બીજો દ્રષ્ટિકોણ પણ શક્ય હતો; અને

૮.૫. અપીલ કોર્ટ નિર્દોષ છૂટકારાના હુકમમાં ત્યારે જ હસ્તક્ષેપ કરી શકે છે જો તે એવા તારણ પર આવે કે રેકૉર્ડ પરના પુરાવાઓના આધારે માત્ર એક જ નિષ્કર્ષ નોંધી શકાય તેમ હતો કે આરોપીનો ગુનો શંકાથી પર સાબિત થયો હતો અને અન્ય કોઈ નિષ્કર્ષ શક્ય ન હતો."

૨૩. સદર બાબતના આવા ઢ્રજિકોણમાં, કોન્સ્ટેબલ ૯૦૭ સુરેન્દ્ર સિંહ (ઉપર મુજબ) ના કેસમાં માનનીય સુપ્રીમ કોર્ટ દ્વારા નક્કી કરાયેલ માર્ગદર્શિકાને ધ્યાનમાં લીધા પછી, જેના દ્વારા નિર્દોષ છૂટકારા માટેની અપીલોની સારવારના સિદ્ધાંતોની ગણતરી કરવામાં આવી છે, અમને અહીંના આરોપીઓને નિર્દોષ છૂટા કરવાના વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા લેવામાં આવેલા શક્ય ઢ્રજિકોણ માટે અન્ય કોઈ ઢ્રજિકોણ બદલવાનું કોઈ કારણ જણાતું નથી. તદનુસાર, અપીલ બરખાસ્ત કરવામાં આવે છે.

રજિસ્ટ્રીને નિર્દેશ આપવામાં આવે છે કે તે સંબંધિત કોર્ટમાં રેકૉર્ડ અને પ્રોસિડીંગ પાછી મોકલે.

(નિર્ઝર એસ. દેસાઈ, ન્યાયમૂર્તિ)

(ડી. એન. રે, ન્યાયમૂર્તિ)

બીના શાહ

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.